

AVINOR KUNDEUNDERSØKELSE

REISEVANER FOR PASSASJERER PÅ RUTEFLY INNENLANDS

ANDRE TERTIAL 2003

NOEN HOVEDRESULTATER

Avinor AS

Markedsavdelingen

Wergelandsveien 1

Postboks 8124 Dep.

0032 OSLO

Tlf. 22 94 20 00

Faks: 22 94 23 90

www.Avinor.no

AVINOR

Kontaktperson Avinor:
Øystein U. Tvetene
22912158 / 90835825
e-post: oystein.tvetene@avinor.no

Transportøkonomisk institutt

Postboks 6110 Etterstad, 0602 Oslo
Telefonnr: 22 - 57 38 00 Telefaxnr: 22 - 57 02 90
<http://www.toi.no>

Arbeidsdokument av 13. november 2003
2865 Reisevaneundersøkelsen på fly 2003
Jon Martin Denstadli

TR1208/2003

Innenlandsk rutetrafikk med fly første og andre tertial 2003

Avinors reisevaneundersøkelse på fly 2003, noen hovedresultater

Innhold

1. Generelt	3
2. Markedsandeler	3
3. Formålet med reisen.....	4
4. Litt nærmere om forretningsreisene	6
5. Billettpriser og kostnadsbærer	6
6. Hvem er passasjerene på innenlandsrutene?	7
7. Reisens varighet	9

1. Generelt

I dette arbeidsdokumentet presenteres noen foreløpige hovedresultater fra en datafil som omfatter intervjuer av flypassasjerene innenlands i de åtte første månedene i 2003. Det er foretatt intervjuer på i alt 33 lufthavner, og de aller fleste relasjoner er representert i utvalget. I alt er det gjennomført 43 585 intervjuer.

Materialet er blåst opp med grunnlag i Avinors statistikk, og regnes som representativt for om lag 6,7 millioner enkeltreiser i første og andre tertial 2003. For de største relasjonene er dataene blåst opp for hver enkelt flight, mens flightene på mindre relasjoner er behandlet under ett.

Vi har dessverre ikke tall for tilsvarende periode i 1998 som er direkte sammenlignbare med tallene som analyseres i dette notatet. Dette skyldes at Reisevaneundersøkelsen på fly 1998 i første rekke var lagt opp for å få holdbare resultater for hele året under ett. Vi vil likevel noen steder kunne ha nytte av å sammenligne tallene for de åtte første månedene i 2003 med årstallene i 1998. Når rapporten for hele året 2003 skal skrives, vil en kunne sammenligne med året 1998 og dessuten med tidligere år der det er foretatt reisevaneundersøkelser.

2. Markedsandeler

I henhold til Avinors statistikk reiste 6,7 millioner passasjerer på norske innenriksruter i de åtte første månedene i 2003 (kommet og reist, transfer medregnet). Tall fra reisevaneundersøkelsen viser at Braathens er den største operatøren innenriks i Norge med 43 prosent av markedet, SAS har 31 prosent, Widerøe 16 prosent, Norwegian ni prosent, mens det øvrige er delt mellom mindre selskaper.

94 prosent av dem som reiser innenlands er bosatt i Norge. 13 prosent av de innenlandske reisene er del av en reise til utlandet.

Det er nå et drøyt år siden Norwegian startet å fly på det norske innenriksmarkedet. I løpet av denne tiden har selskapet gradvis utvidet rutetilbudet, både ved at de har gått inn på nye relasjoner og økt frekvensen på eksisterende strekninger. Per november flyr Norwegian på følgende strekninger:

- Oslo: Alta, Bergen, Bodø, Evenes, Molde, Stavanger, Tromsø, Trondheim, Ålesund
- Bergen: Oslo, Stavanger, Trondheim
- Trondheim: Oslo, Bergen, Tromsø
- Stavanger: Oslo, Bergen
- Tromsø: Oslo, Trondheim, Bodø, Lakselv, Andenes
- Bodø: Oslo, Tromsø
- Ålesund: Oslo
- Molde: Oslo
- Alta: Oslo
- Evenes: Oslo

Frekvensen på de ulike relasjonene varierer imidlertid veldig. Mellom Bergen og Trondheim er det for eksempel bare fire avganger i uken, mens det på det meste er seks daglige avganger mellom Bergen og Oslo.

På de største innenriksrutene i Norge (Oslo-Bergen, Trondheim, Stavanger, Tromsø) var det henholdsvis 810', 805', 610' og 420' reisende i de åtte første månedene i 2003 (inkl. transfer). Tabell 1 viser markedsandelen til Norwegian på disse rutene.

3. Formålet med reisen

I løpet av årets åtte første måneder var det like mange private reiser som reiser i tilknytning til arbeid. Som tabell 2 viser er det store årtidsvariasjoner. I første tertial var det en overvekt av forretningsreiser, mens forholdet var motsatt i andre tertial. Reisevaneundersøkelsen på fly 1998 viser at på årsbasis den gang var 61 prosent av reisene knyttet opp til arbeidet (sikre tall for perioden januar-august finnes ikke). Det har derfor vært en markant nedgang i *andelen* forretningsreiser innenlands.

Tabell 2: Reiser med innenlands rutefly etter hovedformål. Prosent.

Hovedformål	Første tertial 2003	Andre tertial 2003	Januar-august 2003	Hele året 1998
Alle reiser	100	100	100	100
-Forretningsreiser	56	45	50	61
--Reise til/fra arbeidet	12	11	12	12
--Kurs, konferanse, kongress	19	14	16	19
--Øvrige forretningsreiser	25	20	22	30
-Private reiser	44	55	50	39
--Besøke slekt/venner	21	23	22	19
--Ferie/helgetur eller lignende	12	21	17	10
--Øvrige private reiser	11	11	11	10

Tabell 3 viser reisenes formål på ulike ruteområder: Stamrutene i Sør-Norge, stamflyrutene mellom Sør-Norge og Nord-Norge og kortbanerutene som drives av Widerøe. Andelen forretningsreiser er høyest på stamrutenettet i Sør-Norge hvor 55 prosent av reisene skjer i forbindelse med arbeid. Til sammenligning var bare 37 prosent av reisene på stamrutenettet mellom Sør-Norge og Nord-Norge forretningsreiser i periode januar-august.

Tabell 3: Reiser med innenlands rutefly for tre ulike ruteområder etter hovedformål. Januar-august 2003. Prosent.

Hovedformål	Stamruter i Sør-Norge	Stamruter mellom Sør-Norge og Nord-Norge	Widerøes ruter
Alle reiser	100	100	100
- Forretningsreiser	55	37	51
-- Reise til/fra arbeidet	12	9	14
-- Kurs, konferanse, kongress	18	14	14
-- Øvrige forretningsreiser	25	14	23
- Private reiser	45	63	49
-- Besøke slekt/venner	21	27	21
-- Ferie/helgetur eller lignende	15	26	13
-- Øvrige private reiser	9	10	15

Tabell 5 viser trafikken fordelt på ukedag. Som tidligere er tirsdag og onsdag dagene med høyest andel forretningstrafikk. Fritidstrafikken tar imidlertid mer og mer over, og årets åtte første måneder sett under ett, viser at det bare er de tre dagene midt i uken at forretningstrafikken er i overvekt. Sammenlignet med 1998 er det spesielt på mandager man har fått et større innslag fritidstrafikk, noe som har sammenheng med at tilbakereisen med SAS/Braathens' billigste billetter ikke kan skje på søndager.

Tabell 5: Andel forretningsreiser på innenlands rutefly etter ukedag. Prosent.

Ukedag	Første tertial 2003	Andre tertial 2003	Januar-august 2003	Hele året 1998
Alle dager	56	45	50	61
Mandag	52	43	47	67
Tirsdag	70	52	59	78
Onsdag	71	56	64	76
Torsdag	64	48	56	66
Fredag	52	45	48	56
Lørdag	41	30	35	40
Søndag	41	34	37	43

4. Litt nærmere om forretningsreisene

Andelen forretningsreiser går ned, men ikke minst økonomisk sett er forretningsreisene viktig for flyselskapene.

5. Kostnadsbærer

Tabell 10 viser hvem som betalte reisen. Resultatene avspeiler sesongvariasjonene i flytrafikken – flere fritidsreiser i sommerhalvåret gjør at andelen som selv betaler billetten øker mellom første og andre tertial. Når man får tall for siste tertial, vil andelen ventelig gå noe ned ettersom høsten er en årstid med relativt sett mye forretningstrafikk. Man imidlertid allerede nå slå fast at den reisende selv oftere dekker kostnadene for reisen i 2003 sammenlignet med 1998, noe som har sammenheng med økende andel fritidsreiser øker.

Tabell 10: Reiser med innenlands rutefly etter kostnadsbærer. Prosent.

Hvem betaler reisen	Første tertial 2003	Andre tertial 2003	Januar-august 2003	Hele året 1998
I alt	100	100	100	100
Offentlig arbeidsgiver	15	13	14	14
Privat arbeidsgiver	33	27	30	35
Eget firma/selvstendig	4	3	3	4
Meg selv/familien	36	45	41	33
Bonusreise	3	4	4	
Annet	9	8	8	14

6. Hvem er passasjerene på innenlandsrutene?

Tabell 11 viser passasjerenes aldersfordeling og fordeling på kjønn. Hovedtyngden av flypassasjerene er mellom 20 og 60 år, faktisk hele 85 prosent. Kvinnene er i flertall blant de yngste, mens menn dominerer i aldersgruppene mellom 30 og 70 år.

Tabell 11: Flypassasjerer (som har fylt 12 år) på innenlandsrutene etter alder og kjønn. Januar-august 2003. Prosent.

Alder	Prosentandel i hver aldersgruppe		
	I alt	Menn	Kvinner
I alt	100	59	41
12-19 år	6	40	60
20-29 år	22	53	47
30-39 år	22	62	38
40-49 år	22	64	36
50-59 år	19	64	36
60-69 år	7	61	39
70 år og eldre	2	53	47

Tabell 12 viser utviklingen i et noe lengre perspektiv. I 1987 var aldersgruppen 30-50 år sterkt representert, 57 prosent av flypassasjerene befant seg her. Disse "flyvante" kohortene har sørget for at aldersgruppene mellom 50 og 70 har økt sine andeler siden 1987. I perioden januar-august 2003 var andelen flypassasjerer som var 50 år og eldre 28 prosent av totalen, i 1987 bare 17 prosent. Det er likevel små endringer i gjennomsnittsalderen, den ligger nå på 40 år, mot 38 år for 15 år siden. Dette har blant annet sammenheng med at andelen flypassasjerer under 20 år har økt noe, samt at det er færre i alderssegmentet 40-49 år. Det tas forbehold om at tallene for 2003 kun gjelder for årets åtte første måneder, mens tallene for 1987, 1992 og 1998 gjelder hele året. Vesentlige endringer vil det imidlertid ikke bli når man får data for hele 2003.

Tabell 12: Flypassasjerer (som har fylt 12 år) etter alder. 1986, 1992, 1998 og januar-august 2003. Prosent.

Alder	1987	1992	1998	2003
I alt	100	100	100	100
12-19 år	3	5	4	6
20-29 år	23	22	20	22
30-39 år	31	27	25	22
40-49 år	26	28	26	22
50-59 år	11	12	18	19
60-69 år	5	4	5	7
70 år og eldre	1	2	2	2
Gj.snittsalder	38 år	39 år	40 år	40 år

Ser man på utviklingen i andelen kvinner blant flypassasjerene på rute innland (tabell 13), har det hele tiden vært en utvikling mot høyere kvinneandel på forretningsreisene, mens andelen kvinner på de private reisene har ligget over andelen for menn i hele perioden. Hver fjerde forretningsreisende er nå en kvinne. For alle reisene under ett, er nå to av fem kvinner.

Tabell 13: Flypassasjerer (som har fylt 12 år) etter andelen kvinner, i alt og etter reisens formål. 1986, 1992, 1998 og januar-august 2003. Prosent.

År	Andel kvinner		
	I alt	Forretningsreiser	Private reiser
1987	30	17	53
1992	34	19	57
1998	36	23	58
2003 (januar-august)	41	24	57

7. Reisens varighet

I undersøkelsen spørres det om hvor mange dager man har vært borte fra hjemmet på denne reisen. Noen oppgir svært lange opphold, opp til nesten ett år. I tabellene nedenfor er det bare regnet med dem som har oppgitt færre enn 100 dager borte fra hjemmet. Dette for at tallene skal være sammenlignbare med tidligere reisevaneundersøkelser. Lengre opphold enn 99 dager vil også svært ofte være opphold i forbindelse med arbeidsoppdrag, slik at disse i en viss forstand ikke kan regnes som en forretningsreise.

Tabell 14 viser at én av 10 reiser så langt i 2003 er gjennomført i løpet av en dag. Dette er noe lavere enn i 1998, noe som har sammenheng med færre forretningsreiser.

Gjennomsnittlig oppholdstid for alle reiser under ett var knapt syv netter i perioden januar-august 2003. Sammenlignet med tidligere undersøkelser, ser det ut til at gjennomsnittlig varighet på forretningsreisene har gått noe opp, mens varigheten på private reiser er mer eller mindre uforandret. Ellers viser tabell 15 blant annet at 40 prosent av forretningsreisene enten er en dagstur eller en reise med bare en overnatting.

Tabell 14: Andel dagsturer og gjennomsnittlig antall netter borte fra hjemmet for reiser med overnatting etter reiseformål. 1987, 1992, 1998 og januar-august 2003.

Varighet	1987	1992	1998	2003
Andel dagsturer – alle reiser	17	17	16	11
Antall netter borte fra hjemmet – alle reiser	5,5	7,0	5,0	6,7
Antall netter borte fra hjemmet – forretningsreiser	3,0	2,0	3,0	4,9
Antall netter borte fra hjemmet – private reiser	6,5	8,0	7,0	8,5

Tabell 15: Alle reiser, forretningsreiser og private reiser etter reisens varighet (antall netter borte fra hjemmet). Januar-august 2003. Prosent.

Varighet	Alle reiser	Forretningsreiser	Private reiser
I alt	100	100	100
Dagstur	11	17	4
1 natt	13	22	5
2 netter	15	17	12
3-5 netter	25	22	29
6-7 netter	9	4	13
8-14 netter	17	11	24
mer enn 14 netter	10	7	13
Gj.snittlig varighet	6,7 netter	4,9 netter	8,5 netter